

Jobcentre taler for sjældent med ledige

”Der er tydeligvis kommuner, der halter bagefter på dette område, og tallene tyder også på en kraftig selektion i kommunerne”.

- Michael Svarer,
professor

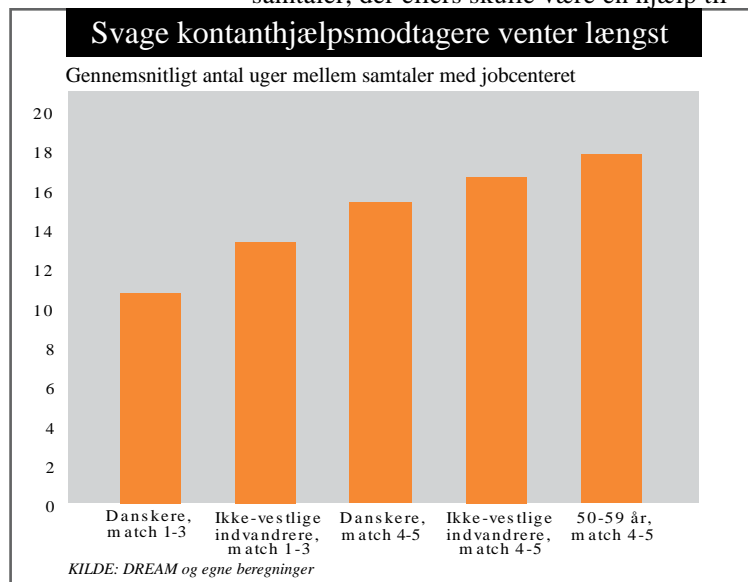
Kommunerne giver ikke ledige kontanthjælpsmodtagere de samtaler, de har krav på. Der kan gå op til halve år, før kommunerne på ny ser de ledige. Indvandrere og ældre venter længst.

Af David Elmer

Hyppe jobsamtaler får ledige i job. Men kun 40 af landets knap 100 jobcentre lever op til kravet om, at der højst må gå 13 uger mellem, at ledige skal ind til en samtale med jobcenteret. I kommuner som Ringsted, Hørsholm og Silkeborg går der i gennemsnit op til et halvt år mellem de samtaler, der skal hjælpe kontanthjælpsmodtagerne i arbejde.

Det viser en analyse, *Agenda* har foretaget ud fra Beskæftigelsesministeriets beskæftigelsesdatabase.

Analysen viser også, at det er de grupper, der traditionelt har det sværest på arbejdsmarkedet, som venter længst tid på de samtaler, der ellers skulle være en hjælp til

Arbejdsmarkedssparate danskere venter i gennemsnit 10,7 uger mellem samtalerne.

Stor forskel i samtalefrekvensen

Gns. antal uger mellem samtaler med jobcenteret

Top 5	Antal uger
Randers	8,0
Skive	9,4
Allerød	9,9
Roskilde	10,0
Lejre	10,2
Hele landet	14,3
Bund 5	Antal uger
Ringsted	27,8
Hørsholm	24,1
Silkeborg	22,6
Ishøj/Vallensbæk	21,9
Hillerød	20,8

KILDE: DREAM og egne beregninger

at komme videre. Således er ventetiden mellem samtalerne længst for de ældre, for indvandrere fra ikke-vestlige lande og for dem, som jobcentre har vurderet til ikke at være arbejdsmarkedssparate.

Thomas Adelskov, arbejdsmarkedsordfører for Socialdemokraterne, mener, at det er ”umådeligt bekymrende”, at der kan være så stor forskel på kommunernes indsats på dette område.

”Det virker, som om nogle kommuner har problemer med at leve op til deres relativt nyvundne ansvar for beskæftigelsesindsatsen, ikke bare på dette område, men på flere andre. Jeg håber desuden virkeligt, at der er gode grunde til, at der er den forskel på ventetiden til samtaler på f.eks. danskere og indvandrere. Ellers er det problematisk, at svage grupper tilsyneladende lades i stikken,” siger han.

Helt generelt efterlyser han en undersøgelse af hele ”samtaleregimet”, som han kalder det. Hensigten skal være at sikre, at det ikke bliver samtaler for samtalerne egen

FORSIKREDE SKAL SØGE MERE

Ministerens henstilling om, at ledige skal søge 4 job om ugen, gælder kun for forsikrede ledige

Side 3

RANDERS TÆNKER ØKONOMISK

Ændrede refusionsregler fik Randers til i højere grad at satse på aktivering

Side 4

REFORMLANDET SVERIGE

Mens Danmark ikke har haft større dagpengereformer siden 1998, kører Sverige løs med reformer

Side 5

skyld, men med indhold og en effekt.

Professor Michael Svarer fra Århus Universitet, der er medlem af regeringens arbejdsmarkedskommission, mener, at der er videnskabeligt grundlag for at mene, at hyppig kontakt med ledige bringer dem hurtigere i arbejde.

”Dét er der undersøgelser, der peger på, og personligt mener jeg, at der er noget at hente her. Samtalerne er en relativt billig og god måde at hjælpe ledige til hele tiden at have fokus på job, og er også en god måde at tjekke, om de står til rådighed for arbejdsmarkedet,” siger han.

Han er dog positivt overrasket over, at så relativt mange jobcentre i gennemsnit overholder 13-ugers-reglen, men medgiver, at en stor del ligger alt for højt.

”Der er tydeligvis kommuner, der halter bagefter på dette område, og tallene tyder også på en kraftig selektion i kommunerne. Man ”creamer”, det vil sige, at sagsbehandlernes koncentrerer ressourcerne om de ledige, hvor der er størst chance for et afkast, altså et job. Det er måske forståeligt, men det er forkert, for ifølge reglerne skal alle jo behandles lige,” siger han.

Michael Svarer mener ikke, at 13 uger er et overdrevent ambitionsniveau, men han afventer to igangværende forsøg, der nærmere skal afdække, i hvor stort omfang en tidlig og hyppig indsats har effekt på lediges jobmuligheder.

Beviser for effekt af samtaler

De økonomiske vismænd fandt i deres rapport fra maj 2007, at der var en klar, positiv sammenhæng mellem en tidlig og intensiv kontakt og chancen for at finde et job. Beskæftigelsesministeriets forsøg Hurtigt I Gang fra efteråret kom til samme konklusion. Senest har en mindre undersøgelse fra beskæftigelsesregion Midtjylland også påvist en positiv sammenhæng mellem antallet af samtaler og beskæftigelse.

Hans Erik Rasmussen, formand for Foreningen af Jobcenterchefer i Danmark og selv jobcenterchef i Slagelse, har forståelse for, at nogle jobcentre nedprioriterer rettidigheden af samtalerne, selv om det som udgangspunkt er forkert.

”Nogle ledige har nytte af hyppige samtaler, men det gælder ikke alle, og generelt tvivler jeg på betydningen af samtaler til tiden, når hensigten er at få ledige i job. Jobcentrene har jo begrænsede ressourcer, som de skal udnytte bedst muligt, og derfor er det naturligt, at de konkret ser på, hvilke instrumenter der bringer ledige i arbejde. Og især når vi taler om de ikke-arbejdsmarkedsparete og indvandrere, så er det ofte helt andre redskaber end samtalerne, der skal til,” siger han.

Han mener dog, at vi fremover kommer til at opleve, at kommunerne vil overholde lovens krav om maksimalt 13 uger mellem samtalerne, fordi det går op for dem, at de ellers mister statsrefusion.

Sidste år mistede 43 kommuner over 3 mio. kr. i refusion, efter at Arbejdsdirektoratet havde gennemgået rettidigheden af deres kontaktsamtaler med ledige.

Kommune: IT-bøvl er grunden

Bundskraberer i analysen, Ringsted, mener ikke, at det er rimeligt at anvende beskæftigelsesministeriets data.

”Vi har truffet den lidt arrogante beslutning, at vi ikke indberetter samtaler, indtil vi får implementeret vores nye it-system. Ellers skal vi indberette til to systemer, og vi mener, at tiden er brugt bedre på noget andet, også selv om det er et lovkrav,” siger Claus Oppermann, kommunal jobcenterchef i Ringsted.

Af Arbejdsmarkedsstyrelsens database, jobindsats.dk, kan man dog konstatere, at Ringsted stadig indberetter i hvert fald en del af deres samtaler. I 3. og 4. kvartal 2007 indberettede Ringsted 811 samtaler, og i knap 60 procent af tilfældene gik der mere end 13 uger mellem samtalerne.

Kun forsikrede skal søge 4 job om ugen

”Forskelsbehandlingen giver ikke megen mening andet end, at den skader motivationen for at være medlem af en a-kasse”.

-Torben D. Jensen, AK-

Samvirke

Med meldingen om, at dagpengemodtagere skal søge fire job om ugen, er rådighedskravene nu skarpere for dagpengemodtagere end for kontanthjælpsmodtagere.

[Af David Elmer](#)

En ledig dagpengemodtager skal søge fire job om ugen for at være sikker på at blive betraget som værende til rådighed for arbejdsmarkedet. Men det skal en arbejdsmarkedsparat kontanthjælpsmodtager ikke. Rådighedskravene er således blevet forskellige for de to grupper af ledige, efter at beskæftigelsesministeren for nogle uger siden meldte ud, at ledige dagpengemodtagere skal søge fire job om ugen.

Der er ikke tale om en ny lov, men en såkaldt meddelelse fra ministeren, og Arbejdsdirektoratet vil bruge meddelelsen som udgangspunkt, når de fremover vurderer, om a-kasserne har holdt de ledige i ørerne og fået dem til at søge job.

Kirsten Brix Pedersen, kontorchef i Arbejdsdirektoratet, oplyser, at den direkte anledning til meddelelsen om at søge fire job om ugen var en rapport fra Rigsrevisionen, der slog fast, at der var stor forskel på a-kassernes praksis på området.

”Kommunen er jo en anden myndighed, og derfor henvendte vi os ikke til dem. Vi planlægger derfor ikke at foretage os yderligere,” siger hun.

I a-kassernes brancheorganisation, AK-Samvirke, ”undrer” sekretariatschef Torben D. Jensen sig.

”Det betyder i realiteten, at man stiller medlemmer af a-kasser over for hårdere rådighedskrav end ledige borgere, der ikke har tegnet en forsikring, og som unddrager sig at bidrage til finansieringen. Forskelsbehandlingen giver ikke megen mening andet end, at den skader motivationen for at være medlem af en a-kasse. Desuden får jeg det indtryk, at ministeren ikke vil genere jobcentrene med nye administrative krav, mens a-kasserne ikke skånes,” siger han. Det har ikke været muligt at få en kommentar

Fire jobansøgninger om ugen

Fremover skal ledige dagpengemodtagere som udgangspunkt søge fire job om ugen for at blive betraget som aktivt jobsøgende. Det har beskæftigelsesministeren besluttet på baggrund af den under-søgelse af a-kassernes administration af rådighedsreglerne, Rigsrevisionen offentliggjorde for nylig.

Kravet om at søge fire job om ugen er vejledende. Der kan være gode grunde til, at man som ledig ikke kan opfylde kravet. Men det skal a-kassen så vurdere i det enkelte tilfælde.

Det er desuden et krav, at jobsøgningen skal være realistisk – man skal søge job, som man har kvalifikationer til at bestride. Også dette skal a-kassen konkret vurdere om er opfyldt.

fra beskæftigelsesministeren, men arbejdsmarkedsordfører Jens Vibjerg (V), mener ikke, at rådighedskravene skal være de samme for de to grupper. Ikke formelt, i hvert fald.

”Mit budskab til kommunerne er, at de meget gerne må stille de samme krav til arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere, hvis de skønner, at det er på sin plads. Og de fire job om ugen er en god rettesnor, når grupperne er sammenlignelige. Men for kontanthjælpsmodtagerne har vi at gøre med en gruppe, der for nogles vedkommende har andre problemer end ledighed. Det gælder måske ikke for match 1’erne, men så for match 3’erne. Desuden er kontanthjælp det sidste sociale sikkerhedsnet, så derfor bør kravene være knap så strenge som ved dagpenge,” siger han.

Det mener Torben D. Jensen er ”noget vrøvl”.

”Vi har masser af match 2’er og 3’er blandt dagpengemodtagerne. Så de to grupper er helt sammenlignelige. Alligevel er der nu ikke fælles betingelser. Idéen med det nye beskæftigelsessystem var ellers, at adgangen til jobcenteret skulle være ens for de to grupper. At kontanthjælpen er det sidste sikkerhedsnet er måske rigtigt, og sanktionerne kan være lidt anderledes for kontanthjælpsmodtagere, der ikke står til rådighed, men kravene til aktiv jobsøgning har altså indtil for nyligt været de samme,” siger han.

Randers tænker økonomisk

”Vi kunne se, at vi stod til at tabe mellem 50 og 60 millioner om året, hvis ikke vi gjorde noget”.

- Ole Andersen,

kommunal jobcenterchef

Randers er den kommune i Danmark, der aktiverer flest. Både når det gælder kontanthjælpsmodtagere og forsikrede ledige.

[Af Isabella Frenning](#)

I Randers er mere end 70 procent af de svageste ledige kontanthjælpsmodtagere aktive. I Egedal, hvor man aktiverer næstflest, er det til sammenligning kun 41,5 procent af målgruppen for ”Ny Chance til Alle” der er i aktivering, viser tal fra Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Randers Jobcenter satser på aktivering, fordi der er økonomi i det, og fordi kommunen mener, at det hjælper de ledige i job. Da refusionsreglerne i sommeren 2006 blev ændret, indførte Randers kommune en politik om at aktivere kontanthjælpsmodtagerne fra dag ét.

”Vi kunne se, at skulle vi have flere i gang, så skulle man sætte hurtigt ind og stille krav. Og det har der sikkert været et par stykker, der var trætte af, men de fleste ledige har faktisk været glade for det – for det viser jo, vi tror på, at de kan bruges til noget,” siger formanden for Arbejdsmarkedsudvalget i Randers, Leif Gade (S).

Ifølge Ole Andersen, kommunal jobcenterchef i Randers, var der millioner på spil for kommunen.

”Vi kunne se, at vi stod til at tabe mellem 50 og 60 millioner om året, hvis ikke vi gjorde noget. Derfor gik vi ud og købte 850 forløb hos eksterne aktører, og det har vi så bygget videre på.”

Al kommunal aktivering i Randers køres i dag udelukkende af private aktører.

”De private aktører er bedre til at få folk i arbejde, end vi selv er. Brænder de efter at skabe en succes, så køber vi dem igen. Gør de ikke det, vælger vi nogle andre. Det giver os i kommunen tid til det, vi er gode til, nemlig at styre forløb, at administrere, og at opfylde vores mål”, siger Ole Andersen, der mener, at kommunen aktiverer endnu flere.

”Ny Chance omfatter kun en del af kon-

Randers tjener på sine tiltag

Ændring januar 2007 - januar 2008 for Randers og landsgennemsnittet, pct.

	Randers	Hele landet
Offentlige udgifter til kontanthjælpsmodtagere	-18,8	-9,3
Kommunale udgifter til kontanthjælpsmodtagere	-24,0	-9,0
Antal forløb ultimo 2006 - ultimo 2007	-22,7	-13,5

KILDE: Jobindsats.dk

tanthjælpsmodtagerne. Vi mener selv, at vi samlet set har en aktiveringsgrad på over 90 procent”, siger Ole Andersen.

Også de forsikrede ledige får mere uddannelsesaktivering end i nogen anden kommune. Den statslige jobcenterchef, Holger P. Jensen, forklarer prioriteringen med et uddannelsesmæssigt underslæb i kommunen.

”Tidligere var det nok at have to gode hænder, men i dag efterspørger virksomhederne flere kvalifikationer. Dem mangler den restgruppe, der er tilbage, og det prøver vi så at give dem. Til gengæld laver vi så den aftale med virksomhederne, at når vi giver de ledige et kursus, så står der en arbejdsgiver klar i den anden ende bagefter,” siger han.

Søren Sørensen, der er næstformand i Det Lokale Beskæftigelsesråd, forklarer effekten med et stærkt fokus på inddragelse af virksomhederne.

”Aktiveringen foregår i tæt samarbejde med virksomhederne – det er det, der giver ansættelser bagefter”, siger han.

Selv om aktiveringspolitikken startede som en økonomisk foranstaltning, har den vist sig at være ganske effektiv.

”Det ser jo ud til, at vi med den her linje faktisk er endt med at skabe et lille guldæg. Og spørger man folk, der kender os, vil de sige, at Randers er det eneste Jobcenter i landet, der tænker i ren økonomi. Det er vi sådan set stolte af,” siger Ole Andersen.

Sverige gennemfører nye arbejdsmarkedsreformer

“Forskningsresultater peger i retning af, at en kortere dagpengeperiode vil mindske ledighedsperiodernes længde.”

- Eskild Wadensjö,
professor

Mens Danmark ikke har gennemført større dagpengereformer siden 1998, fortsætter den svenske regering sine reformer af arbejdsmarkedet.

[Af Morten Bjørn Hansen](#)

Mens der ikke er gennemført større struktur-reformer på det danske arbejdsmarked siden 1998, har den nye borgerlige regering i Sverige på halvandet år foretaget en lang række ændringer.

Umiddelbart efter regeringsskiftet i 2006 gennemførtes en dagpengereform, hvor dagpengeperioden blev fastsat til maksimalt 300 dage. Erstatningsniveauet blev samtidig besluttet aftrappet, således at dagpengene til ledige efter 200 dages ledighed falder fra 80 til 70 procent i lønkomensation. Konjunkturinstituttet i Stockholm – Sveriges uafhængige økonomiske råd – har anslået, at denne reform, sammen med et nyt jobfradrag, vil øge beskæftigelsen i Sverige med 1,6 pct.

I år har den svenske regering reformeret finansieringen af dagpengesystemet, således at der nu er indbygget et økonomisk incitament til at nedbringe ledigheden for den

enkelte a-kasse. I Sverige har man som i Danmark a-kasser, der udbetaler dagpenge, som hovedsageligt er finansieret af statskassen. A-kasserne har hidtil betalt en afgift til staten, der var uafhængig af, om ledigheden i a-kassen lå over gennemsnittet for ledigheden i landet. Men efter den ny reform, skal a-kasserne finansiere en stigende del af dagpengeudgiften for hver ekstra ledig, a-kassen har over gennemsnittet. A-kasser med en ledighed under gennemsnittet belønnes med en lavere finansieringsafgift.

Ifølge Eskild Wadensjö, professor ved Stockholms Universitet og medlem af den danske regerings Arbejdsmarkedskommission, er de svenske reformer udtryk for, at moderne arbejdsmarkedsreformer internationalt set går i én bestemt retning.

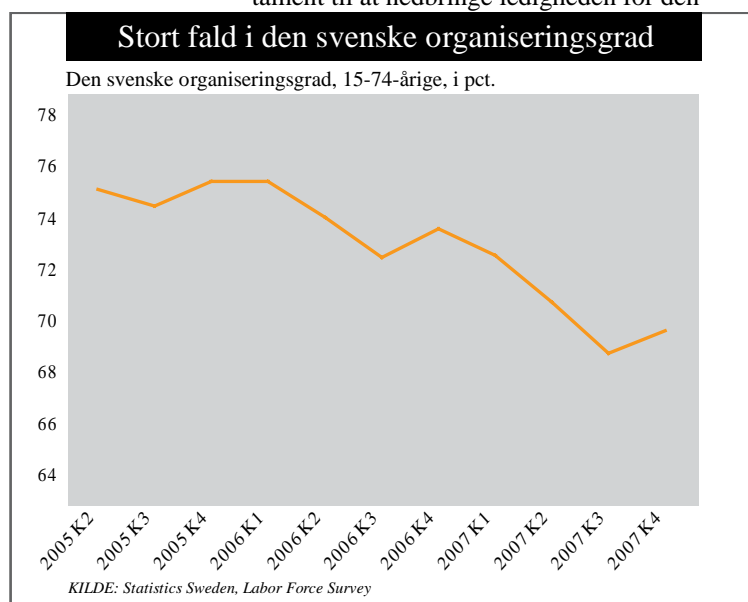
”Bag ved reformerne ligger en tendens til, at man vil bruge økonomiske incitamenter i større omfang og indføre et større element af forsikring i arbejdsmarkedspolitikken. Reformerne er endnu for nye til, at effekterne kan måles, men forskningsresultater peger i retning af, at en kortere dagpengeperiode vil mindske ledighedsperiodernes længde,” siger Eskild Wadensjö.

Bertil Holmlund, professor i økonomi ved Uppsala Universitet, er enig:

”At man har gjort dagpengesystemet mindre generøst og forkortet ydelsesperioden burde betyde, at det vil sænke ledigheden og forkorte ledighedsperioderne,” siger Holmlund, der samtidig peger på, at reformerne har sænket organisationsgraden.

”A-kasserne har mistet mange medlemmer efter reformen, og dermed har fagforeningerne også mistet mange medlemmer.

Den faldende organisationsgrad har ført til, at regeringen i Sverige nu undersøger, om man skal indføre obligatorisk a-kassemedlemskab.

Efter reformer har sænket kompensationen til ledige, strømmer svenskerne ud af fagforeningerne og a-kasserne. I 2007 mistede fagforeningerne knap 95.000 medlemmer.

agenda

arbejdsmarkedspolitisk
analyse

Udgivet af Dansk
Arbejdsgiverforening
Vester Voldgade 113
1790 København V.
Telefon 33 38 90 00
Telefax 33 15 73 98

Ansvarshavende redaktør:
Morten Bjørn Hansen

Redaktion:
David Elmer
Isabella Frenning

E-mail: agenda@da.dk
Internet: agenda.da.dk

Årsabonnement på trykt
udgave:
450 kr. ekskl. moms for
for ikke-medlemmer
300 kr. ekskl. moms for
medlemmer og studerende
(løssalg 25 kr.)

Agenda udgives også i en
gratis e-mail udgave, der
bestilles under
"abonnement" på
<http://agenda.da.dk>

Oplag: 4.500
ISSN: 1902-7915

Leder

Sveriges reformer bør inspirere

[Af adm. direktør](#)
[Jørn Neergaard Larsen](#)

Bortset fra mindre justeringer har det danske dagpengesystem ikke været genstand for strukturelle reformer, siden ydelsesperioden for dagpengemodtagere blev forkortet i 1998.

På falderebet til dette skuffende ti års jubilæum nedsatte regeringen i december sidste år Arbejdsmarkedskommissionen, som senest midt i 2009 skal aflevere konkrete forslag til strukturreformer. Regeringens egne mål om 20.000 flere beskæftigede og en fastholdt arbejdstid frem mod 2015 er nævnt som skridt på vejen i kommissionens kommissorium. Regeringen ønsker mere end det, og derfor må man forvente, at kommissionens medlemmer kommer med vidtrækkende bud på arbejdsmarkedsreformer. Den handlekraft, vi så i regeringens velfærdsreform, bør kunne genfindes i forhold til arbejdsmarkedet.

I de ti år der er gået siden sidste reform, har videnskabelige undersøgelser meget insisterende peget i en bestemt retning. Økonomiske incitament er en betydning for, hvor hurtigt ledige finder et job, og dermed hvor stor beskæftigelsen bliver. Andre lande, som f.eks. Sverige, har allerede handlet på disse resultater og reformeret understøttelsessystemet for de ledige. I dag kan forsikrede svenske ledige ikke modtage dagpenge i mere end 300 dage, og ydelsen aftrappes hen over ledighedsforløbet. Til sammenligning kan en dansk dagpengemodtager modtage understøttelse i 1.460 dage på højeste dagpengesats.

75 procent af Dansk Folkepartis vælgere, 74 procent af vælgerne i Det Konservative Folkeparti og 81 procent af Venstres vælgere støtter ifølge en meningsmåling fra tænketanken Cepos en reform, hvor dagpengeperioden sænkes fra fire til to år. Opgjort over hele det politiske spektrum i dansk politik er det tæt på to-tredjedele af alle vælgere, som synes, at det er en fornuftig reform at gennemføre.

Der er således både videnskabelige argumenter og folkestemning bag en reformlinje. Nu mangler vi bare, at man politisk kommer sig over sin helt unødvendige reformforskrækkelse. For der er brug for en grundlæggende reform af den danske arbejdsmarkedspolitik.